STILISTICA LIMBII LITERARE. CONTRIBUŢIA LUI TUDOR VIANU

Ştefana Duncea
Universitatea de Medicină şi Farmacie „Iuliu Haţieganu", Cluj-Napoca
cristina.duncea@umfcluj.ro

Abstract. ***Tudor Vianu's Contributions to Literary Stylistics.*** *Vianu's work in the field of stylistics benefited from his specialisation in aesthetics but also in other cultural areas, addressed by the scholar is an equally professional manner. His integrating and coagulating perspective in addressing cultural phenomena and not only, through analogies, comparisons, lineages, etc. led Vianu to believe that linguistic stylistics could not be be separated from the aesthetic and discipline approaches in this regard, considering that the former was at the confluence of all human sciences. Tudor Vianu's stylistics is, therefore, similarly to his formation, built on an aesthetic and philosophical background, the Romanian scholar addressing stylistics as a specialist in aesthetics and then from a linguistic perspective. In his structured approach, Tudor Vianu discusses and classifies on different levels important issues and concepts within stylistics such as the metaphor and the symbol.*

Keywords: *stylistics, Tudor Vianu, symbol, metaphor, aesthetics*.

1. Stilistica limbii literare

În *Măiestria stilistică*, Tudor Vianu (1975, 86–87) afirmă că

> „a vorbi corect înseamnă a o face aşa cum cere uzul lingvistic. «Uzul» *este* însă atestat de limba scrisă, de «limba literară» [...] dar şi de «limba literaturii», adică *de aceea* a operelor cu caracter artistic. Aşadar, acestea din urmă nu numai că se conformează normelor rezultate din faptele de repetiţie ale limbii, dar, în acelaşi timp, le atestează [sic!] şi le propagă".

Aşadar, esteticianul consideră că limbajul şi faptele de limbă sunt profund conectate la fenomenul cultural, contribuind la dezvoltarea limbii, în timp ce aceasta intermediază înţelegerea şi circulaţia celei dintâi: „însuşirea unei culturi mai înalte este un proces care se desfăşoară paralel cu perfecţionarea comunicărilor lingvistice, prin aproprierea lor de tipul cel mai

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

desăvârşit al limbii literare şi se vădeşte prin generalizarea formelor culte de limbă în toate straturile poporului" (Vianu 1959, 17).

Totuşi, Vianu (1975, 66) nu omite să observe faptul că domeniul stilisticii încorporează şi aspecte care trec dincolo de zona literară a limbii sau literaturii, apreciind că,

> „deşi domeniul cercetării stilistice este mult mai larg decât cel al operelor scrise cu valoare artistică, cercetarea se poate limita numai la acestea din urmă, pentru motivul că toate varietăţile amintite ale stilului, atât ale limbii extra sau preliterare, cât şi cele ale limbii literare, cu funcţiuni extralingvistice, pot fi deopotrivă urmărite în operele literaturii frumoase.",

pentru a distinge mai apoi între intenţia tranzitivă şi cea reflexivă a limbajului:

> „considerat în dubla sa intenţie, se poate spune că faptul lingvistic este, în aceeaşi vreme, «reflexiv» şi «tranzitiv». Se reflectă în el omul care îl produce şi sunt atinşi, prin el, toţi oamenii care îl cunosc. În manifestările limbii, radiază un focar interior de viaţă ce primeşte căldură şi lumină, o comunitate omenească oarecare" (Vianu 1968, 32).

Pe baza analogiilor remarcate la scriitorii înrudiţi, apare o stilistică a „autorilor" şi una a „curentelor". Metoda se referă nu la devierile de la normă şi la figurile de stil, ci la semnalarea elementelor recurente care asigură particularitatea definitorie pentru scriitorul respectiv. În felul acesta, stilistica devine acum o modalitate esenţială a criticii literare care utilizează terminologia lingvistică, dar cu finalitate estetică şi care conduce la înţelegerea mai profundă a operei literare şi a unicităţii autorului ei. Pe direcţia aceasta, se înscrie, de altfel, *Arta prozatorilor români* (1941).

Metodele folosite de Vianu vor genera în anii '60 numeroase volume de studii în sfera stilisticii literare. Complementară, aşadar, ca viziune, stilisticii lingvistice, aşa-numita orientare literară din stilistica românească este instituită şi reprezentată de acesta, care este

> „autorul multor lucrări axate pe probleme de stil, stilistică şi limba scriitorilor, dintre care putem menţiona câteva dintre cele mai importante titluri: *Dubla intenţie a limbajului şi problema stilului, Atitudinea stilistică, Arta prozatorilor români*. Vianu s-a aplecat cu mult interes asupra problemelor de morfologie stilistică, rezultatul fiind elaborarea de studii precum: *Problema stilistică a imperfectului*, *Mai mult ca perfectul şi tehnica naraţiunii*, *Prezentul etern în naraţiunea istorică*, *Tehnica basoreliefului în proza lui Bălcescu*. Preocupările lui Vianu pentru stilistică sunt atât de numeroase şi vaste depăşind sfera stilisticii literare, intrând în domeniul stilisticii lingvistice, mai exact stilistica părţilor de vorbire,

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

> stilistica verbului. Astfel, Vianu ne oferă o analiză completă a valorilor stilistice şi expresive ale verbului românesc, ilustrată cu cele mai diverse exemple din literatura română. Tudor Vianu nu reprezintă numai o singură orientare a stilisticii româneşti, el acoperă o arie largă a stilisticii româneşti, fiind preocupat de mai multe ramuri: critica stilistică, stilistica lingvistică, stilistica literară." (Herţeg 2007, 253).

În perioada de după cel de al Doilea Război Mondial, Vianu a abordat în studiile sale de stilistică poezia lui Eminescu. În metisajul original între stilistica literară şi lingvistică, se observă ecoul stilisticii lui Spitzer, în sensul în care cercetătorul român sesizează acum un element cheie verbal sau literar, căruia îi cercetează semnificaţiile (de pildă, sintagma „farmec dureros" ce reflectă o stare specific eminesciană este pusă în analogie cu *Sehnsuch*-ul german şi cu dorul din poezia populară românească).

În studiul *Cercetarea stilului*, Vianu (1975, 84) preciza că „particularităţile de expresie [...] nu sunt fapte de constatare, ci fapte de apreciere, valori", stilistica apărând ca o disciplină de frontieră: „cercetarea stilului în opera scriitorilor [...] nu trebuie concepută, deci, numai ca un capitol al istoriei limbii literare, dar şi al literaturii. Ea este locul în care istoria limbii şi a literaturii se întâlnesc".

În timp, Vianu refuză delimitarea stilisticii lingvistice, studiul limbii comune de stilistica literară, ce ţine de opera artistică. Astfel, Vianu a extins în mod explicit stilistica dincolo de limitările disciplinare (depăşind şi metoda lui Spitzer prin preconizarea unei cercetări stilistice de mai mare anvergură cu centrul în limba literară), el creând şcoala de stilistică în anii '50.

În ceea ce priveşte evoluţia studiilor sale, ele au continuat cu cercetări consacrate diferiţilor autori individuali şi stilului acestora (Eminescu, Odobescu, Bălcescu, Caragiale, Geo Bogza, Rabelais ş.a.). Stabilirea seriilor stilistice de prozatori români poate fi considerată un apogeu al operei sale în această arie. Stilistica reprezenta pentru Vianu o cale de modernizare absolut necesară a studiilor literare. În acest sens, studiul *Cercetarea stilului* poate fi considerat un program teoretic conceput cu scopul de a impune direcţia stilistică în cultura românească.

2. Tudor Vianu şi „problemele metaforei"

Fidel abordării sistemice şi ordonatoare ce îl caracteriza, deci şi segmentului dedicat stilisticii, în studiul *Problemele metaforei* (1957), Tudor Vianu problematizează şi clasifică pe diferite niveluri tematica asupra căreia se opreşte, şi anume cea enunţată de titlu, metafora. În ceea ce priveşte originile metaforei, Vianu ordonează discuţia pe mai multe planuri/, dezbătând problema lingvistică a metaforei, problema etnologică a metaforei şi problema comparaţiei homerice, cu trimiteri la bibliografiile germană,

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

italiană şi franceză de la acea dată. T. Vianu demonstrează şi aici că expresia lingvistică e primordială în orice manifestare spirituală, fie că aceasta este constitutivă, fie că este doar un mijloc de a explica, de a interpreta sau de a judeca o operă de artă. Probabil, de aceea, problema primordială a metaforei este una lingvistică.

În acest sens, Vianu se ghidează după o abordare des invocată, şi anume aceea că limbajul are în esenţa lui un caracter metaforic. De altfel, după Alfred Biese (*apud* Tudor Vianu 1957, 15), „limba este prin excelenţă metaforică". În plus, unele cuvinte s-au constituit din metaforizarea unor elemente lexicale sau expresii concrete.

De pildă, cuvântul german *begreifen* 'a înţelege' s-a format prin deplasarea unor cuvinte cu semnificaţie concretă, precum *greifen* 'a apuca'; la fel, din germanul *teilen* 'a împărţi' s-a format verbul abstract *urteilen* 'a judeca', iar, din *stellen* 'a aşeza', s-a format *sich verstellen* 'a-şi reprezenta'.

La fel s-a întâmplat cu anumite determinante ce caracterizau impresii sensibile, fiind apoi asociate cu impresii morale, de aici, sintagme ca „tăria caracterului, căldura simţirii, uscăciunea spiritului, amărăciunea unei decepţii". Există şi fenomenul invers: termenii care ne par metafore azi sunt de fapt la origine termeni proprii: cuvântul peniţă (fr. *plume*) provine de la utilizarea penei pentru scris, în acest caz metafora fiind doar o impresie. „Toţi lingviştii care au dezbătut problema metaforei în formarea cuvintelor au mers pe căile indicate de Vico" (Vianu 1957, 18), cel care a identificat o fază prelogică a omenirii care înrudeşte poezia cu celelalte produse ale spiritului omenesc.

T. Vianu (1957, 19) consideră importantă în crearea metaforelor alternarea în conştiinţă a două reprezentări: mai întâi,

> „o serie a asemănărilor între realitatea desemnată în chip propriu prin cuvântul respectiv şi realitatea desemnată prin el în chip metaforic; (2) o serie a deosebirilor dintre cele două realităţi. Metafora este susţinută psihologiceşte de percepţia unei unităţi a lucrurilor prin vălul deosebirilor dintre ele. [...] Metafora nu se produce decât atunci când conştiinţa unităţii termenilor între care s-a operat transferul coexistă cu conştiinţa deosebirii lor.".

Vianu (1957, 5) consideră metafora un rezultat „exprimat al unei comparaţii subînţelese", definiţie care va suporta modificări în cursul studiului dedicat ei. De aceea, în cadrul cercetării lingvistice a metaforei, teoreticianul literar (1957, 20–21) vine cu precizarea că „metafora nu este un procedeu originar (oricât de numeroase ar fi cuvintele limbii care ne fac azi impresia unor metafore), ci un procedeu mai tardiv, contemporan cu apariţia puterilor mai înalte ale inteligenţei.".

Deducem de aici că Vianu nu îl urmează pe G. Vico, cel care a distins o fază politică a limbii, anterioară celei filosofice, în care animismul

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărţii de Ştiinţă
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

era forma cea mai sigură de a realiza metafore. De unde şi ideea (eronată şi la care Vianu nu subscrie) a lui Vico, după care, în faza modernă a societăţii, funcţia metaforică slăbeşte sau că metaforelor le lipseşte viaţa mai profundă a primelor forme de civilizaţie.

Pe de altă parte, romantismul a unificat filosofia cu poezia, cugetarea raţională şi fantezia. Principal teoretician al romantismului, Schelling a susţinut cu tărie unitatea filosofiei cu arta, deoarece aceasta provine din identitatea conţinutului lor alcătuit din modelele eterne ale lucrurilor sau ideile platoniciene, emanaţii directe ale absolutului. Mai toţi gânditorii au conceput filosofia ca principiu dinamic şi spiritual al artei (cf. Vianu 1971, 20). O abordare similară îi aparţine lui José Ortega y Gasset[1] (*apud* Vianu 1957, 44), care considera că, în esenţa ei metafora nu este doar un simplu mijloc de expresie, ci chiar un mijloc esenţial de cunoaştere. Astfel, metafora îşi îndeplineşte funcţia filosofică prin această înrudire de netăgăduit între cele două emanaţii ale spiritului.

Metafora ca expresie trebuie concepută ca o etapă în procesul gândirii, etapa lui cea mai avansată. În acest punct al discuţiei, Vianu înregistrează încă o ascendenţă faţă de filosofii mai vechi care opinau (pe linie platoniciană) că expresia ar fi copia gândirii, iar gândirea ar fi copia realităţilor. După Vianu (1957, 45),

> „expresia nu e copia gândirii, ci organizarea ei cea mai desăvârşită, încât întrebarea dacă metafora este cunoaştere sau numai expresie e pentru noi o falsă problemă. Cine exprimă un conţinut mental oarecare în forma unei imagini metaforice îl gândeşte în acest fel. Conţinutul gândirii şi forma exprimării ei sunt intim întrepătrunse şi cu neputinţă de separat.”.

În ceea ce priveşte funcţia psihologică a metaforei, Vianu (1957, 56) dezvoltă concepţia lui Freud, după care visul e un simbol instalat care acoperă imaginea realităţii pe care o înlocuieşte. Ca şi în cazul visului, metafora are un conţinut latent (termenul neexprimat) şi unul manifest (termenul exprimat), dar, în cazul metaforei, conţinutul latent este amplificat. Prin urmare, metafora poetică devine un instrument al lucidităţii, având „puterea treziei”; în timp ce funcţia psihologică a visului este aceea de a induce liniştirea, funcţia *quietivă,* funcţia psihologică a metaforei este una *neliniştitoare.*

În ceea ce priveşte funcţia estetică a metaforei sau funcţia sa sensibilizatoare, e necesar să revenim la concepţia lui Aristotel care a intuit că, prin metaforă, lucrurile devin vizibile. În sfârşit, metafora are şi o funcţie unificatoare, fiind o sinteză a cel puţin două expresii sau două cuvinte. Metafora marchează „unitatea dintre feluritele date ale sensibilităţii. Dincolo de deosebirile dintre lucruri, sesizăm unitatea lor mai profundă, iar această

[1] Filosof şi eseist spaniol modern (1883-1955), contemporan cu Tudor Vianu.

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

descoperire face din metaforă un adevărat instrument de cunoaştere." (Vianu 1957, 78).

Din procesul de unificare aşa cum e el descris mai sus, rezultă sinesteziile sau celebrele corespondenţe baudelairiene. Concluzia parţială a lui Vianu (1957, 93–94) este una filosofică, notând că

> „asemănarea lor (a fenomenelor) este un fapt incontestabil, temelia tuturor operaţiilor de generalizare ale inteligenţei. Metafora care surprinde apropierile dintre lucruri apare deci ca produsul uneia dintre etapele spiritului omenesc, ca o primă formă a generalizării, sesizată, de altfel, nu prin operaţiile intelectului, ci prin intuiţiile fanteziei. [...] Rolul spiritual al metaforei este tocmai acela de a exprima acele asemănări dintre lucruri care nu pot deveni obiectul unei generalizări teoretice".

În fine, studiul asupra metaforei continuă cu o analiză a tropilor care nu sunt decât categorii formale ale metaforei şi se bazează pe transferul unui semnificat la alt semnificat. De cele mai multe ori, este vorba despre procesul analogiei, dar e tot atât de adevărat că, în cazul unor figuri de stil precum metonimia şi sinecdoca, funcţionează un transfer de cuvinte cu acelaşi grad de generalitate. Sunt astfel decalate prin analiză, după sinteza teoretică din prima parte a studiului, metafora şi comparaţia, metonimia, sinecdoca, antonomasia / antonomaza, personificarea, alegoria, fabula, parabola şi ghicitoarea, precum şi metafora simbolică.

Ulterior s-a apelat la noua direcţie interpretativă când Christine Brooke-Rose (1958) a definit metafora ca reunire a unor cuvinte în contrast relaţionate sintactic. În ceea ce priveşte simbolul, el s-a bucurat de o atenţie constantă în timp, culminând cu Tzvetan Todorov (1977).

3. „Simbolul artistic"

Freud considera visul un simbol, un semn substitutiv al realităţii. Vianu, la rândul său, i-a consacrat un întreg studiu intitulat *Simbolul artistic*, publicat în volumul *Postume*, încheindu-şi cercetarea stilistică cu analiza simbolului artistic. Deoarece prima parte a studiului trece în revistă diverse şcoli filosofice care au discutat simbolul, contribuţia lui Vianu se focalizează pe ideea că simbolul este o categorie filosofică precum cantitatea, calitatea, relaţia şi modalitatea.

În acelaşi studiu, T. Vianu (1966, p. 123) îşi internalizează principiile structuralismului referitoare la simbol. În felul acesta, simbolul este apreciat ca o percepţie particulară asociată cu o semnificaţie, iar această percepţie e „«ceva» pus în locul «altcuiva» [...], deoarece acest «ceva» nu devine un simbol decât atunci când este angrenat într-un circuit care trece prin conştiinţa noastră". De asemenea, ne asigură T. Vianu, simbolul lingvistic ia naştere în unitatea unui circuit comunicativ, ceea ce îl situează în plină pragmatică" (Dragoş 2011, 13).

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

Deşi Vianu se dovedeşte a fi la curent cu structuralismul lingvistic al lui Saussure, se mai înregistrează unele inadvertenţe în discuţia asupra simbolului (semnului) lingvistic. Astfel, Vianu (1966) consideră semnificaţia ca fiind realitatea desemnată, ceea ce azi este numit referent: „între cuvânt şi realitatea desemnată, adică dintre semn şi semnificaţie se produce o fuziune completă, încât inteligenţa nu le poate distinge decât cu o oarecare greutate. De aici logos care înseamnă şi limbă şi raţiune".

De asemenea, „semnificaţia" nu se confundă cu semnificatul, ci este tocmai solidaritatea dintre semnificant („semn") şi semnificat, ceea ce, la prima vedere, este greu de separat, dar pentru structuralism este cheia de boltă.

În atenţia lui Tudor Vianu intră şi afirmaţia lui Saussure despre arbitrarul semnului lingvistic. Stilisticianul semnalează că nu toate cuvintele sunt marcate de arbitrarietate, că între simbol (semn, semnificant) şi semnificant poate exista o legătură, o asemănare. Aceste simboluri nu sunt date, ci sunt produse de inteligenţa omului, care, prin mijlocirea lor, caută să aducă lucrurile sub stăpânirea intelectului. Asemănarea aceasta a fost sesizată inclusiv de Platon în dialogul său Kratylos.

După trecerea în revistă a concepţiilor lui Kant şi Cassirer faţă de care Vianu se detaşează, în sensul că, în teoria generală a simbolurilor, limba nu se află poziţionată pe aceeaşi treaptă cu ştiinţa, mitul şi arta, ci limba e cea care asigură comunicarea între toate aceste produse ale inteligenţei umane. De altfel, Humboldt arată că niciuna dintre creaţiile culturii nu poate depăşi limba; astfel, simbolurile limbii nu pot fi paralele cu cele ale ştiinţei, mitului sau artei, ci sunt o clasă supraordonată. Datorită acestui caracter absolut al limbii, Saussure a considerat că limba se află pe primul plan, iar semiologia / semiotica sunt secundare.

Pe de altă parte, simbolul lingvistic este produs pentru comunicare, iar comunicarea noastră e simbolică şi datorită caracteristicilor simbolului lingvistic: (a) acesta reprezintă o percepţie; (b) această percepţie are o semnificaţie; (c) noua perspectivă are o cauză activă, adică există un producător de semne; (d) conştiinţa producătorului de semne e că semnul va fi receptat ca atare; (e) conştiinţa receptorului e că semnul a fost emis ca semn. În felul acesta, simbolul lingvistic este sinteza unei percepţii particulare cu un concept, dar aceste simboluri nu se întrebuinţează izolat, ci într-un şir sintagmatic, ceea ce include ideea că ele se influenţează reciproc, că nu au valoare fixă, ca cifrele de pildă.

În comunicarea pentru sine, limba ia forma continuă, iar, în comunicarea destinată celorlalţi, ea este discontinuă, această alegere depinzând de intenţia de la baza comunicării, o idee pragmatică, de altfel. În cazul întrebuinţărilor figurate, cum este cazul metaforei, se constată ilimitarea simbolului de la baza ei, deoarece asociaţiile coboară în profunzime, întâlnind

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

şi o anumită obscuritate a termenilor, un efect al semnificaţiei lor profunde şi infinite care însă nu face imposibilă folosirea lor.

Ultima parte dedicată simbolului se referă la cel artistic. De fapt, avem în faţă o cercetare filosofico-semiotică care, descinzând din estetică, conţine mai multe direcţii şi idei originale. Mai întâi, Vianu afirmă despre creaţiile artei că sunt simboluri, şi aceasta pentru că a pune „ceva" în locul a „altceva" (vezi *supra*) are la bază o intenţie, şi anume aceea de a evidenţia o idee latentă a unei realităţi particulare.

În opoziţie cu filosofia care foloseşte simboluri conceptuale, arta le foloseşte pe cele sensibile, în aşa fel încât, pornind de la realitate ca punct de plecare, construieşte obiecte şi semnificaţii în mod specific, adică pune în evidenţă aspecte particulare; şi realitatea apare în acest context într-o lumină nouă. Fiind vorba despre o sinteză a sensibilului cu ideea, arta poate realiza o anume afinitate între elementele ei, deci o afinitate între semn şi semnificaţie (în termenii lui Vianu), de fapt între semnificat şi semnificant. De aici, rezultă că toate caracteristicile „simbolului lingvistic" se regăsesc în cele ale „simbolului artistic". Acum deosebirea dintre natură şi artă (dintre frumosul natural şi cel artistic din *Estetica* sa) este comparabilă cu distincţia dintre simbolul nelingvistic şi cel lingvistic.

În concluzia acestui periplu stilistic realizat pe baza consideraţiilor lui Vianu asupra metaforei şi a simbolului, putem afirma că studiul dedicat acestuia din urmă reprezintă, în acelaşi timp, cadrul filosofic al cercetării metaforei, abordat ulterior analizei acesteia, pornind de la criteriul cronologic al publicării. Oricum, problematica acestora este diferită, metafora reprezentând un caz particular al simbolului artistic, cu trăsături proprii şi cu o aderenţă mai diminuată la problemele lingvistice.

Bibliografie

Biese, A. (1893). *Die Philosophie des Metaphorischen*. Hamburg & Leipzig: Verlag von Leopold Voss.

Brooke-Rose, Christine. (1958). *A Grammar of Metaphor*. London: Secker and Warburg.

Dragoş, Elena. (2011). Un „altfel" de Tudor Vianu. În *Reflecţii despre lectură*. Focşani: Editura Cartea Vrânceană, 11–14.

Herţeg, Crina (2007). Orientări în stilistica modernă. În *Annales Universitatis Apulensis, Series Philologica*, nr. 8, tom 1, 249–256.

Iordan, Iorgu (1975). *Stilistica limbii române*. Bucureşti: Editura Ştiinţifică.

Irimia, Dumitru (1999). *Introducere în stilistică*. Iaşi: Editura Polirom.

Todorov, Tzvetan. (1977). *Théories du symbole*. Paris: Éditiond du Seuil.

Vianu, Tudor (1975). Cercetarea stilului. În Tudor Vianu. *Opere*, vol. 4 (*Studii de stilistică*). Ediţie, note şi postfaţă de Sorin Alexandrescu. Text stabilit de Cornelia Botez. Bucureşti: Editura Minerva, 60–84.

Vianu, Tudor (1975). Măiestria stilistică. În Tudor Vianu. *Opere*, vol. 4 (*Studii de stilistică*). Ediţie, note şi postfaţă de Sorin Alexandrescu. Text stabilit de Cornelia Botez. Bucureşti: Editura Minerva, 85–89.

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)

Vianu, Tudor (1971). *Filosofie şi poezie.* Bucureşti*:* Editura Enciclopedică Română.
Vianu, Tudor (1968). Dubla intenţie a limbajului şi problema stilului. În Tudor Vianu. *Studii de stilistică*. Ediţie îngrijită cu studiu introductiv şi note de Sorin Alexandrescu. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 32–35.
Vianu, Tudor (1966). Simbolul artistic. În Tudor Vianu. *Postume*. Bucureşti: Editura pentru Literatură Universală, 97–163.
Vianu, Tudor (1959). Cercetarea limbii literare şi a stilului în perioada 1944–1959. În *Limba română*, anul VIII, n°. 4, 15–25.
Vianu, Tudor (1957). Problemele metaforei. În Tudor Vianu. *Problemele metaforei şi alte studii de stilistică*. Bucureşti, Editura de Stat pentru Literatură şi Artă, 7–118.
Vianu, Tudor (1941). *Arta prozatorilor români.* Bucureşti: Editura Contemporană.

BDD-V5055 © 2019 Casa Cărții de Știință
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:58:07 UTC)